

SOBOTNI ODPOCZYNEK

SOBOTA (PO POŁUDNIU) — 28 sierpnia

STUDIUM BIEŻĄCEGO TYGODNIA: Rdz 1,26-27; 9,6; 2 P 2,19; Rz 6,1-7; Wj 19,6; J 5,7-16.

TEKST PAMIĘCIOWY: „Sześć dni będziesz wykonywał pracę, ale dnia siódmego będzie sabat, dzień całkowitego odpoczynku, uroczyste ogłoszone święto. Żadnej pracy nie będziecie wykonywać. Jest to sabat Pana we wszystkich waszych siedzibach” (Kpł 23,3).

Wciąż słyszymy wiele argumentów przeciwko święceniu siódmego dnia tygodnia, soboty: Albo że Jezus zmienił sobotę na niedzielę, albo unieważnił sobotę, albo apostołowie przenieśli siódmy dzień tygodnia z soboty na niedzielę, czyniąc to na cześć zmartwychwstania Jezusa i tak dalej. Ostatnimi laty pojawiły się jednak bardziej przemysłne argumenty, na przykład że Jezus jest naszym sobotnim odpoczynkiem, a więc nie musimy święcić żadnego dnia tygodnia. Ponadto pozostaje wciąż oklepany argument, że odpoczywanie w siódmym dniu tygodnia jest jednoznaczne z usiłowaniem zasłużenia sobie na niebo.

Z drugiej strony niektórzy chrześcijanie okazują coraz większe zainteresowanie nauką o odpoczynku i dniem odpoczynku, a choć uważają, że tym dniem jest niedziela, albo że nie liczy się, który to dzień tygodnia, to jednak podchwytują biblijne pojęcie odpoczynku i jego znaczenie.

Oczywiście, że jako adwentyści dnia siódmego rozumiemy trwałość prawa Bożego i potrzebę posłuszeństwa czwartemu przykazaniu dekalogu w jego prostym brzmieniu. Posłuszeństwo to nie jest próbą zasłużenia na niebo.

W tym tygodniu przyjrzymy się odpoczynkowi, który Bóg daje nam w przykazaniu sobotnim, i omówimy jego znaczenie.

Ze wszystkich dziesięciu przykazań jedynie czwarte zaczyna się słowem *pamiętaj*. Nie ma przykazania: *Pamiętaj, by nie kraść*, czy: *Pamiętaj, by nie pożądać*. Jest tylko: „Pamiętaj, abyś dzień sobotni święcił” (Wj 20,8 UBJW).

Pojęcie *pamiętania* zakłada istnienie jakiejś historii — czegoś, co wydarzyło się w przeszłości, i o czym powinniśmy pamiętać. Gdy pamiętamy, nawiązujemy do przeszłości, a *pamiętanie o dniu sobotnim, aby go święcić*, prowadzi nas wprost do tygodnia stworzenia.

Przeczytaj Rdz 1,26-27; 9,6. Czego wersety te uczą nas o tym, jak szczególnymi istotami jesteśmy i jak odróżniamy się od reszty istot stworzonych przez Boga na ziemi? Dlaczego ważne jest to, byśmy rozumieli tę różnicę?

Gdy pamiętamy o stworzeniu, to pamiętamy, że zostaliśmy stworzeni na obraz Boga w odróżnieniu od reszty stworzonych istot żywych. Jest oczywiste to, że jako ludzie zdecydowanie różnimy się od innych istot na naszej planecie, bez względu na to, jak bardzo pod względem genetycznym jesteśmy podobni do niektórych zwierząt. Wbrew popularnym mitom nie jesteśmy niesamowicie rozwiniętymi małpami, do czego doszło w procesie ewolucji. Jako ludzie, stworzeni na obraz Boga, jesteśmy wyjątkowymi Bożymi stworzeniami w naszym świecie.

Jak opis stworzenia przypomina nam o naszej więzi ze stworzeniem? Zob. Rdz 2,15.19.

Świadomość tego, że Bóg stworzył nasz świat, uzmysławia nam nasz obowiązek wobec stworzenia. Naszym zadaniem jest *panować* nad stworzeniem. Panowanie nie oznacza wyzyskiwania. Mamy działać jako przedstawiciele Boga. Mamy współdziałać ze światem przyrody tak, jak Bóg z nim współdziała.

Owszem, grzech zaburzył i skażył wszystko, ale nasza ziemia nadal jest tworem Boga i nic nie daje nam prawa do jej niszczycielskiego grabienia ze szkodą innych ludzi, jak to się często zdarza.

Obok uszanowania pamiętki Boga jako Stwórcy, w jaki sposób święcenie soboty pomaga nam lepiej uświadamiać sobie potrzebę właściwego zarządzania środowiskiem naturalnym?

Jak zauważyliśmy wcześniej, sobota wskazuje na coś więcej niż dni stworzenia. Gdy dekalog został powtórzony, Mojżesz wspominał czterdziestoletni pobyt Izraelitów na pustyni. Tym razem zdanie uzasadniające święcenie soboty nie dotyczy stworzenia, ale wyzwolenia z niewoli egipskiej (zob. Pwt 5,12-15).

Choć obecnie nie jesteśmy niewolnikami w Egipcie, to jednak wszyscy doświadczamy jakiegoś rodzaju niewoli, nierzadko równie dotkliwej.

Jakiego rodzaju formy zniewolenia grożą nam obecnie? Przeczytaj Rdz 4,7; Hbr 12,1; 2 P 2,19.

Sobota jest świętowaniem wolności od wszystkiego, co nas zniewala. W sobotę przypominamy sobie, że istnieje wolność od grzechu — nie w naszej mocy, ale w mocy Boga, która jest nam oferowana przez wiarę. Przypominamy sobie także o tym, że nie zasługujemy na tę wolność. Pierworodne dzieci Izraelitów zostały ocalone dzięki krwi baranka naniesionej na odrzwia wieczorem przed wyjściem z Egiptu (zob. 12. rozdział *Księgi Wyjścia*). My także zostaliśmy zbawieni przez krew Baranka i mamy chodzić w wolności, którą otrzymaliśmy w Jezusie Chrystusie.

Przeczytaj Rz 6,1-7. Jak słowa Pawła w tych wersetach można powiązać z tym, co otrzymaliśmy wraz z sobotą?

Samo słownictwo Pwt 5,15: „Pamiętaj, że byłeś niewolnikiem w ziemi egipskiej i że Pan, twój Bóg, wyprowadził cię stamtąd ręką możną i ramieniem wyciągniętym”, przypominało Izraelitom, że zostali wyzwoleni dzięki mocy Bożej. O ileż bardziej my, jako chrześcijanie, powinniśmy uświadamiać sobie, że to dzieło i moc Chrystusa zbawiają nas od grzechu?

Ten nakaz mówi nam, że mamy odpoczywać w zbawieniu, jakiego Bóg dokonał dla nas swoją możną ręką. Zostajemy wyzwoleni z daremnych prób osiągnięcia własnej sprawiedliwości i pamiętamy, że Bóg jest Stwórcą, więc możemy Mu ufać, że nas odrodzi i uwolni także teraz z niewoli grzechu, jeśli tylko Mu na to pozwolimy.

Jakie jest twoje doświadczenie związane z niewolą grzechu? Jak możemy się nauczyć przyjmować dane nam w Jezusie obietnice wyzwolenia z tej niewoli?

Przeczytaj Wj 19,6. Co werset ten mówi o pozycji/statusie starożytnych Izraelitów? (Zob. także 1 P 2,9).

Izraelici zostali wyzwoleni z niewoli egipskiej, by być Bożym ludem przymierza, narodem, przez który — gdyby dochowali wierności — ewangelia została ogłoszona światu. Niewątpliwie byli obiektem szczególnej Bożej troski oraz otrzymali niezwykle przywileje, a jednocześnie wyjątkowe obowiązki.

Przeczytaj Wj 23,12. O czym jest mowa w tym wersecie? Czego uczy nas on o tym, jak Bóg postrzegał innych ludzi poza Izraelitami?

Powszechność soboty jest czymś, co umyka uwadze wielu ludzi. Najczęstszym błędem jest mniemanie, iż została ona ustanowiona wyłącznie dla Izraelitów, czemu wyraźnie przeczą pierwsze dwa rozdziały *Księgi Rodzaju*. Przecież Bóg stworzył wszystkich ludzi, więc wszyscy powinni pamiętać o sobie i święcić ją.

Choć zawsze powinniśmy pamiętać, co sobota oznacza dla nas, powinniśmy pamiętać także, co sobota mówi nam o innych ludziach, naszych bliźnich. W pewnym sensie odpoczywanie oraz więź z naszym Stwórcą i Odkupicielem prowadzą nas automatycznie do postrzegania innych w Boży sposób — jako istot stworzonych przez Boga, umiłowanych przez Niego i uwzględnionych przez Chrystusa w Jego ofercie złożonej na krzyżu. Jak zauważyliśmy (zob. Wj 20,10; Pwt 5,14), słudzy/pracownicy, obcy przybysze, a nawet zwierzęta także zasługują na sobotni odpoczynek.

Fakt, iż nawet obcy przybysze przebywający u Izraelitów, a nieuczestniczący (jeszcze) w obietnicach danych Izraelowi, mieli korzystać z odpoczynku sobotniego, jest bardzo wymowny. Ludzi i zwierząt nie należy wykorzystywać nad miarę. Każdego tygodnia Hebrajczycy (podobnie jak my) mieli sobie przypominać w mocny sposób, że nie są lepsi od innych ludzi, a nawet jeśli mają błogosławieństwa i przywileje nieznanne innym, to należą do ludzkości, a więc mają traktować bliźnich z szacunkiem i godnością.

Jak twoje święcenie soboty jest błogosławieństwem dla tych, którzy jej nie święcą? Jak możesz wykorzystać sobotę jako świadectwo dla bliźnich?

W świecie nowotestamentowym przywódcy religijni zmienili święcenie soboty w sztukę dla sztuki. Wymyślili dziesiątki zakazów i reguł mających służyć zachowaniu świętości soboty.

Wśród tych przepisów znalazł się zakaz zawiązywania i rozwiązywania węzłów, rozsypywania dwóch nici, rozpalania ognia, przenoszenia przedmiotów z miejsca publicznego do domu i z powrotem oraz przenoszenia czegokolwiek na określoną odległość poza domem.

Jaki zarzut został postawiony Jezusowi w J 5,7-16?

Zupełnie lekceważąc wspaniały cud dokonany przez Jezusa i uwolnienie nie szczęsnego człowieka od dręczącej go choroby, przywódcy natrętnie uczepili się faktu, iż uzdrowiony człowiek niósł swoje łożo (matę) w miejscu publicznym w sobotę. Zamiast zastanowić się nad tym, jak Pan Szabatu (zob. Mk 2,28 BT) korzystał z tego dnia, przywódcy ci skupili się wyłącznie na obronie swoich reguł. Powinniśmy zachować ostrożność, by na swój sposób i w swoim środowisku nie popełniać podobnych błędów.

Jak Iz 58,12-14 opisuje Boży sposób święcenia soboty?

Bóg nie oczekuje pustej czci czy ponurej pobożności. Chce widzieć swój lud niosący pomoc bliźnim, w tym zwłaszcza poniżanym i marginalizowanym.

Izajasz pisze o tym wyraźnie w swojej księdze: „Jeśli się powstrzymasz od deptania szabatu i oddawania się w dni święte swoim zwykłym sprawom; jeśli znów szabat nazywać będziesz Rozkoszą, a dniem czcigodnym święto na cześć Pana; jeśli je uszanujesz, nie udając się w podróz i nie załatwiając spraw zwykłych, i rozmów nie prowadząc żadnych, to znajdziesz samą słodycz w Panu, a Ja cię poprowadzę zwycięsko po wyżynach kraju i karmił cię będę dziedzictwem twego ojca, Jakuba, bo tak zawyrokował Pan własnymi ustami” (Iz 58,13-14 BKR).

Oddawanie się swoim zwykłym sprawom jest jednoznaczne z *deptaniem soboty*. Ludzkie plany nie są częścią Bożego sobotniego ideału. W tym dniu mamy raczej zwrócić uwagę na tych, którzy zmagają się z ciężkim losem, są uwięzieni, głodni, potrzebują odzienia, chodzą w ciemności i zostali zapomniani przez świat. Sobota, bardziej niż jakikolwiek inny dzień tygodnia, ma służyć odrzuceniu samolubstwa oraz myśleniu więcej o innych i ich potrzebach niż o nas samych i naszych potrzebach.

Podczas drugiej wojny światowej Wielka Brytania przygotowywała się do planowanej niemieckiej agresji. Zadbano o wszystko, co miało służyć zwiększeniu obronności wyspy. Wzdłuż brytyjskiego wybrzeża zbudowano dodatkowe umocnienia. Na drogach, które mogły umożliwić wrogowi szybkie dotarcie w głąb państwa, przygotowano blokady w ważnych punktach. Ale potem brytyjskie władze zrobiły coś dziwnego. Aby spowolnić i wprowadzić w błąd nieprzyjacielskie wojska, usunięto znaki kolejowe i drogowe. Znaki i drogowskazy wyryte w kamieniach i na ścianach budynków zostały pokryte cementem.

Znaki są ważne. Służą jako wskazówki na drodze. W czasach przed GPS-em³⁸ wszyscy posługiwaliśmy się tradycyjnymi mapami i znakami.

Czego znakiem jest sobota? Przeczytaj Wj 31,13.16-17. W jaki sposób możemy odnieść te słowa do siebie jako ludzi wierzących w trwałość prawa Bożego?

Choć słowa te zostały wypowiedziane do starożytnych Izraelitów, my, którzy należymy do Chrystusa, jesteśmy „potomkami Abrahama, dziedzicami według obietnicy” (Ga 3,29), więc sobota pozostaje nadal znakiem między Bogiem a Jego ludem. W 31. rozdziale *Księgi Wyjścia* wskazano, że sobota jest znakiem wiecznego Bożego przymierza (zob. Wj 31,16-17). Ten znak pomaga nam *poznać* naszego Stwórcę, Odkupiciela i Uświęciela. Jest jak sztandar, który wznoszony każdego siódmego dnia tygodnia pomaga nam pamiętać o Bogu.

Boża sobota jest stałym przypomnieniem naszego pochodzenia, wyzwolenia, przeznaczenia oraz obowiązków wobec odrzuconych i zmarginalizowanych. Sobota jest tak ważna, iż nie my przychodzimy do niej, ale ona przychodzi do nas każdego tygodnia bez wyjątku jako stałe przypomnienie o tym, kim jesteśmy, kto nas stworzył, co dla nas uczynił i co ostatecznie dla nas uczyni, gdy stworzy nowe niebo i nową ziemię.

Święty Bóg zaprasza swoich ziemskich uczestników przymierza, by pamiętali o rytmie rządzącym tym, co ważne — zbawczej więzi między Stwórcą i Odkupicielem a Jego błędzącym stworzeniem. Każdego tygodnia z siłą i autorytetem pochodzącymi od Boga otrzymujemy nakaz wkroczenia do odpoczynku, który otrzymaliśmy z łaski Jezusa Chrystusa — Sprawcy i Dokończyciela Wiary, „który zamiast doznać należytej mu radości, wycierpiał krzyż” (Hbr 12,2).

Jak możesz się nauczyć zdobywania głębszego doświadczenia z Bogiem w sobotę?

³⁸ System radionawigacyjny o światowym zasięgu korzystający z sieci satelitów okołoziemskich i pozwalający na określenie dokładnego położenia dowolnego obiektu wyposażonego w odpowiednie urządzenie odbiorcze (*przyj. red.*).

DO DALSZEGO STUDIUM

„Przez cały tydzień mamy pamiętać o sobocie i przygotowywać się do święcenia jej według przykazania. Mamy świętować sobotę nie jako prawny wymóg. (...).

Całe niebo zachowuje sobotę, ale nie w ospały i beczynny sposób. W tym dniu wszystkie siły duszy mają być obudzone, bo spotykamy się z Bogiem i Chrystusem, naszym Zbawicielem. Możemy widzieć Go przez wiarę. On pragnie ożywić i pobłogosławić każdą duszę³⁹.

„W szabat prawo Boże stawia przed człowiekiem o wiele większe wymagania niż w jakimkolwiek innym czasie. W tym dniu Jego lud uwalnia się od swych codziennych zajęć i spędza czas na rozmyślaniach i modlitwach. W sobotę ludzie kierują do Niego więcej prośb o łaskę niż w każdym innym dniu. Oczekują Jego szczególnej troski. Pragną Jego najpiękniejszych błogosławięństw. Bóg nie czeka na koniec szabatu, by spełnić te prośby. Praca niebios nigdy nie ustaje i człowiek nigdy nie może ustawać w czynieniu dobra. Nigdzie nie postanowiono, aby sobota była dniem nieużytecznej beczynności. Prawo zabrania w dniu Pańskim zwykłych zajęć, a także pracy zarobkowej i wszystkiego, co służy ziemskim przyjemnościom i korzyściom. Ale wzorem Boga, który zaniechał swego dzieła tworzenia, odpoczął w dniu sobotnim i pobłogosławił ten dzień, ludzie powinni zaniechać codziennych zajęć i oddać te święte godziny wzmacniającemu zdrowie odpoczynkowi, modlitwie oraz dobrym uczynkom. Uzdrawienie chorego przez Chrystusa pozostawało w całkowitej zgodzie z prawem. Było uczczeniem szabatu⁴⁰.

PYTANIA DO DYSKUSJI

1. Troska o środowisko naturalne stała się przedmiotem gorącej politycznej dyskusji w wielu krajach. Jak jako adwentyści dnia siódmego możemy być dobrymi opiekunami przyrody bez wchodzenia w spory polityczne?

2. Służba zaczyna się w umyśle. Jak możemy rozwijać sposób myślenia składający do bardziej żarliwego służenia bliźnim (członkom rodziny, współwyznawcom i społeczeństwu)? Jakie możliwości na tym polu daje nam sobota?

3. Każdej soboty przypominamy sobie, że wszyscy ludzie zostali stworzeni przez Boga. Pomaga to nam patrzeć na nich Jego oczami. Jak sobota powinna uświadamiać nam, że różnice rasowe, narodowościowe, społeczne, ekonomiczne i płciowe są nieistotne wobec stworzenia wszystkich ludzi na obraz Boga i umiłowania ich przez Niego?

³⁹ Ellen G. White, *Testimonies for the Church*, t. 6, Mountain View–Omaha 1948, s. 353.362.

⁴⁰ Taż, *Życie Jezusa*, Warszawa 2018, wyd. 16, s. 149.